

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Druhy odpovědnosti za vady při prodeji v obchodě - záruční odpovědnost za vady (zákonná záruka)

Jestliže prodávající prodal v obchodě novou věc za plnou cenu, nemůže se zákonné záruce za prodanou věc žádným způsobem vyhnout ani ji jakkoli omezit. To znamená, že nebyla-li kupujícímu poskytnuta žádná smluvní záruka nebo prohlášení kupujícího v záručním listě či dohoda účastníků smlouvy o prodeji v obchodě o smluvní záruce jsou neplatné, může kupující při výskytu vad na prodané věci vždy uplatňovat alespoň práva ze zákonné záruky (§ 619 odst. 1 a násl OZ).

Nejde-li o věci, které se rychle kazí nebo o věci použité, odpovídá prodávající i za vady, které se projeví jako rozpor s kupní smlouvou po převzetí věci kupujícím v průběhu záruční doby (§ 619 odst. 1 po novele Občanského zákoníku (dále jen „OZ“[\[1\]](#)). Tato odpovědnost prodávajícího se nazývá záruka. Smyslem záruky je chránit společensky odůvodněné zájmy kupujícího tím, že je mu umožněna funkční zkouška prodané věci po takovou dobu, aby se projeví její případné vady a mohly být bezplatně odstraněny, prodaná věc vyměněna, či jiným, přiměřeným způsobem odstraněna majetková újma vzniklá vadným plněním ze smlouvy o prodeji v obchodě.

Jde-li o věci, které se rychle kazí, odpovídá prodávající jen za vady existující při převzetí věci. Stejně je to i s věcmi použitými s tím, že prodávající neodpovídá za vady odpovídající míře používání nebo opotřebení. Odpovědnost za vady, které se vyskytnou po převzetí je pro oba zmíněné druhy věcí vyloučena. Na tom se po novele nic nemění. Pro věci použité však platí, že pokud vada existovala již v době převzetí věci a vyšla najevo až dodatečně, má nově kupující možnost do 24 měsíců ode dne převzetí věci uplatnit práva z odpovědnosti za vady. Prodávající může tuto dobu v dohodě s kupujícím zkrátit, ne však méně než na 12 měsíců. Tuto dobu musí prodávající uvést v dokladu o prodeji věci (§ 623 odst. 3 po novele OZ)[\[2\]](#).

V druhé větě § 619 odst. 2 po novele OZ se stanoví, že u věcí prodávaných za nižší cenu se záruka nevztahuje na vady, pro které byla nižší cena sjednána. To se týká nových věcí, které jsou prodávány s vadami. U těchto věcí však odpovídá prodávající za jiné vady, které se vyskytly po převzetí věci v záruční době.

V souvislosti se záruční odpovědností za vady je třeba zmínit znění § 619 odst. 2 věty první po novele OZ. Zde se uvádí, že záruka se nevztahuje na opotřebení věci způsobené jejím obvyklým užíváním[\[3\]](#). To znamená, že záruka je prodávajícím poskytována pouze na vady výrobku, které nelze ztotožňovat s jeho životností. Domnívám se, že v praxi mohou nastanou s tímto ustanovením určité problémy, jelikož nebude v některých případech jednoduché ze strany kupujícího prokázat, zda jde skutečně o vadu výrobku nebo o opotřebení způsobené jeho obvyklým užíváním, na které se záruka nevztahuje.

V § 620 odst. 3 po novele OZ je stanoveno, že na žádost kupujícího je prodávající povinen poskytnout

záruku písemnou formou (záručním listem). Záruční list musí obsahovat jméno a příjmení, název nebo obchodní firmu prodávajícího, jeho identifikační číslo, sídlo, jde-li o právnickou osobu, nebo bydliště, pokud jde o fyzickou osobu. Umožňuje-li to povaha věci, postačuje namísto záručního listu vydat kupujícímu doklad o zakoupení věci obsahující uvedené údaje. Čtvrtý odstavec § 620 pak říká, že pokud je to s ohledem na poskytovanou záruku potřebné, prodávající v záručním listě srozumitelným způsobem vysvětlí obsah poskytované záruky, uvede její rozsah, podmínky, dobu platnosti a způsob, jakým je možno uplatnit nároky z ní plynoucí. V záručním listu prodávající zároveň uvede, že poskytnutím záruky nejsou dotčena práva kupujícího, která se ke koupi věci váží podle zvláštních právních předpisů. I když povinnosti prodávajícího týkající se vydání záručního listu nebudou splněny, platnost záruky tím dotčena nebude.

U zákonné záruky nebyla dosud povinnost prodávajícího poskytnout kupujícímu záruku písemnou formou, pomocí záručního listu, občanským zákoníkem stanovena. Proávající ale na základě zákona není povinen poskytnout záruku písemnou formou automaticky při každém nákupu, ale jen na žádost kupujícího. Navíc, umožňuje-li to povaha věci, postačuje namísto záručního listu vydat kupujícímu doklad o zakoupení věci[4]. Typicky například nebude, dle mého názoru, možné žádat po prodávajícím záruční list při prodeji potravinářského zboží nebo jiného zboží z jehož povahy plyne, že doklad o zakoupení věci postačí.

Záruka může být upravena buď zákonem nebo jiným způsobem, a to prohlášením v záručním listě (§ 620 odst. 5 po novele OZ[5]) či dohodou účastníků smlouvy o prodeji věci v obchodě (§ 502 odst. 2 OZ). Oba posledně jmenované druhy záruky bývají v praxi zahrnovány pod pojem smluvní záruka nebo také smluvní část záruky. K tomu je třeba podotknout, že záruka založená prohlášením prodávajícího v záručním listě nemá charakter čistě smluvního vztahu, neboť vzniká na základě jednostranného prohlášení prodávajícího. Protože však k němu dochází v rámci smlouvy o prodeji v obchodě, lze se - mimo jiné i v zájmu přehlednosti - přiklonit k zařazení tohoto druhu záruky pod pojem smluvní záruka[6].

Zákonná záruka

Odpovědnost za vady věci prodané v obchodě je založena na principu tzv. zákonné záruky navazující na povinnost prodávajícího odevzdat kupujícímu věc ve shodě s kupní smlouvou, zejména bez vad (§ 616 odst. 1 po novele OZ)[7]. Zákonná záruka je po novele občanského zákoníku vymezena § 619 odst. 1 a násl. Práva kupujícího z této záruky nastávají přímo ze zákona, takže je není třeba v reklamačních řádech, obchodních podmínkách, či záručních listech nijak deklarovat. Jestliže prodávající prodal v obchodě novou věc za plnou cenu, nemůže se zákonné záruce za prodanou věc žádným způsobem vyhnout ani ji jakkoli omezit. To znamená, že nebyla-li kupujícímu poskytnuta žádná smluvní záruka nebo prohlášení kupujícího v záručním listě či dohoda účastníků smlouvy o prodeji v obchodě o smluvní záruce jsou neplatné, může kupující při výskytu vad na prodané věci vždy uplatňovat alespoň práva ze zákonné záruky (§ 619 odst. 1 a násl OZ).

Zákonná záruka neplatí jednou pro vždy, nýbrž je časově omezena tím, že ji občanský zákoník svázal s určitou, pevně stanovenou dobou. Tato záruční doba, která zpravidla začíná běžet od převzetí věci kupujícím, je různá podle toho, o jakou věc prodávanou v obchodě jde.

[1] Před novelou § 619 odst. 2 OZ.

[2] Jedná se o změnu po novele občanského zákoníku č. [136/2002](#) Sb. I před ní měl kupující možnost uplatnit práva z odpovědnosti za vady u věcí použitých u vad, které se vyskytovaly již v době převzetí věci, ale vyšly najevo až později. Byla zde stanovena šestiměsíční prekluzivní lhůta.

[3] I když se jedná o novinku v tom smyslu, že takovéto ustanovení bylo zařazeno do OZ, existuje judikatura, která se touto problematikou již dříve zabývala. Viz blíže R 22/83.

[4] I současné znění zákona č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele, ve svém § 16 odst. 1 stanoví, i když v poněkud zjednodušené podobě, že na žádost spotřebitele je prodávající povinen vydat doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby s uvedením data prodeje výrobku nebo poskytnutí služby, o jaký výrobek nebo o jakou službu se jedná a za jakou cenu byl výrobek prodán nebo služba poskytnuta, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

[5] Před novelou § 620 odst. 3 OZ.

[6] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 80.

[7] Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol.: Občanský zákoník. Komentář, 7. vydání, Praha, C. H. Beck, 2002, s. 769.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)